

Nuori sukupolvi ja instituutiot

Kirkon tutkimuskeskuksen 50-vuotisjuhlaseminaari
Tampere 13.3.2019

Diat: Anu Gretschel & Sami Myllyniemi
Tarinat ja esittäminen: Anu Gretschel

Arjen tapa määritellä ”instituutio”

”Instituutiot ovat sosiaalisen järjestyksen ja yhteistyön rakenteita ja mekanismeja, jotka ohjaavat kahden tai useamman yksilön käyttäytymistä.

Instituutiot muokkaavat ihmisten toimia ja tavoitteita, ja ne luovat ja pitävät yllä **ihmisten yhteistoiminnan** sääntöjä.

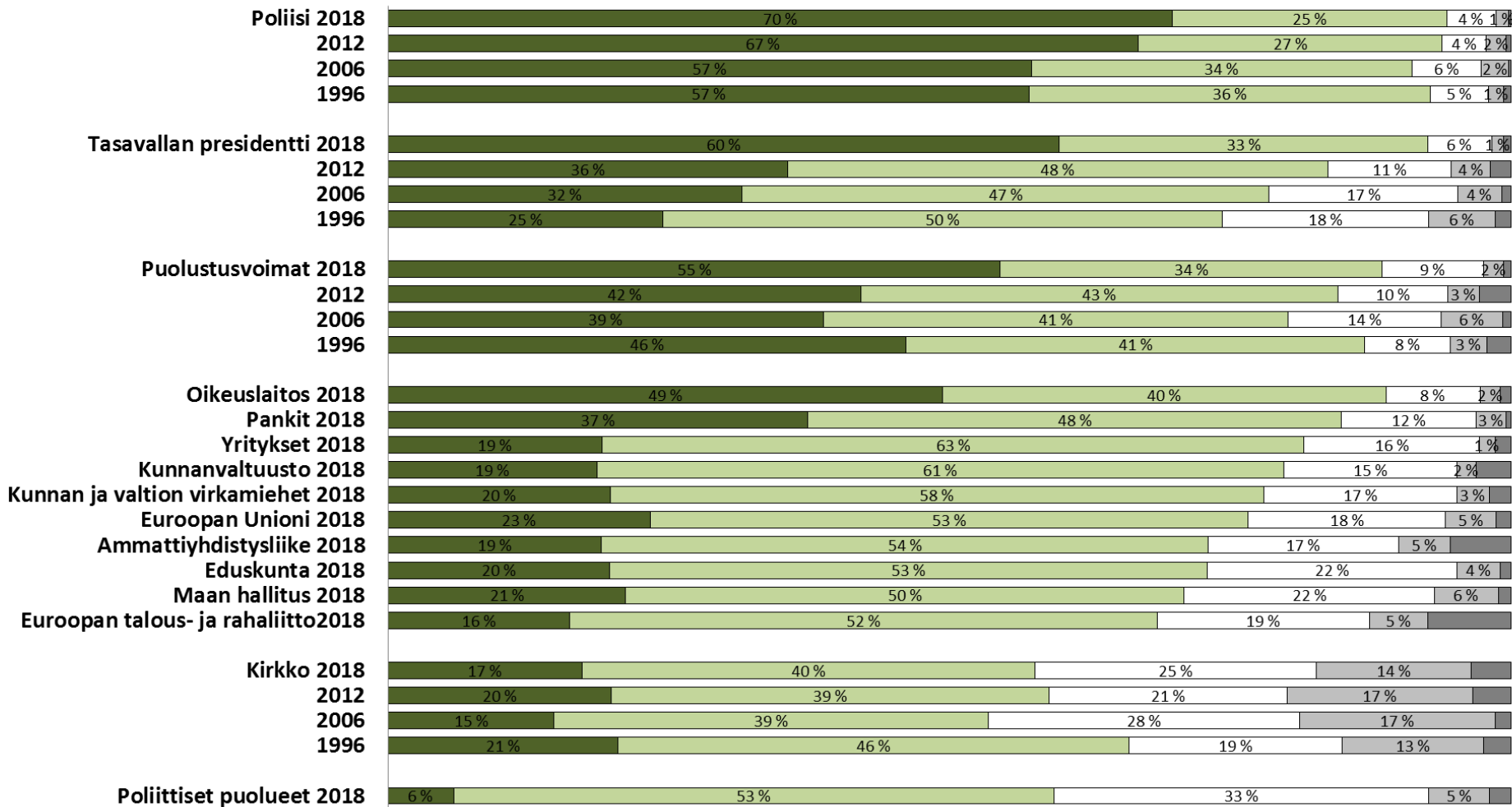
Termiä ’instituutio’ käytetään usein kuvaamaan yhteiskunnalle tärkeitä ja vakiintuneita **tapoja** sekä **käyttäytymismalleja**, mutta myös nimenomaisia hallituksen ja julkisen vallan **organisaatioita**.”

(Lähde:<https://fi.wikipedia.org/wiki/Instituutio>)

"Kuinka paljon luotat seuraavien instituutioiden toimintaan?" (%)

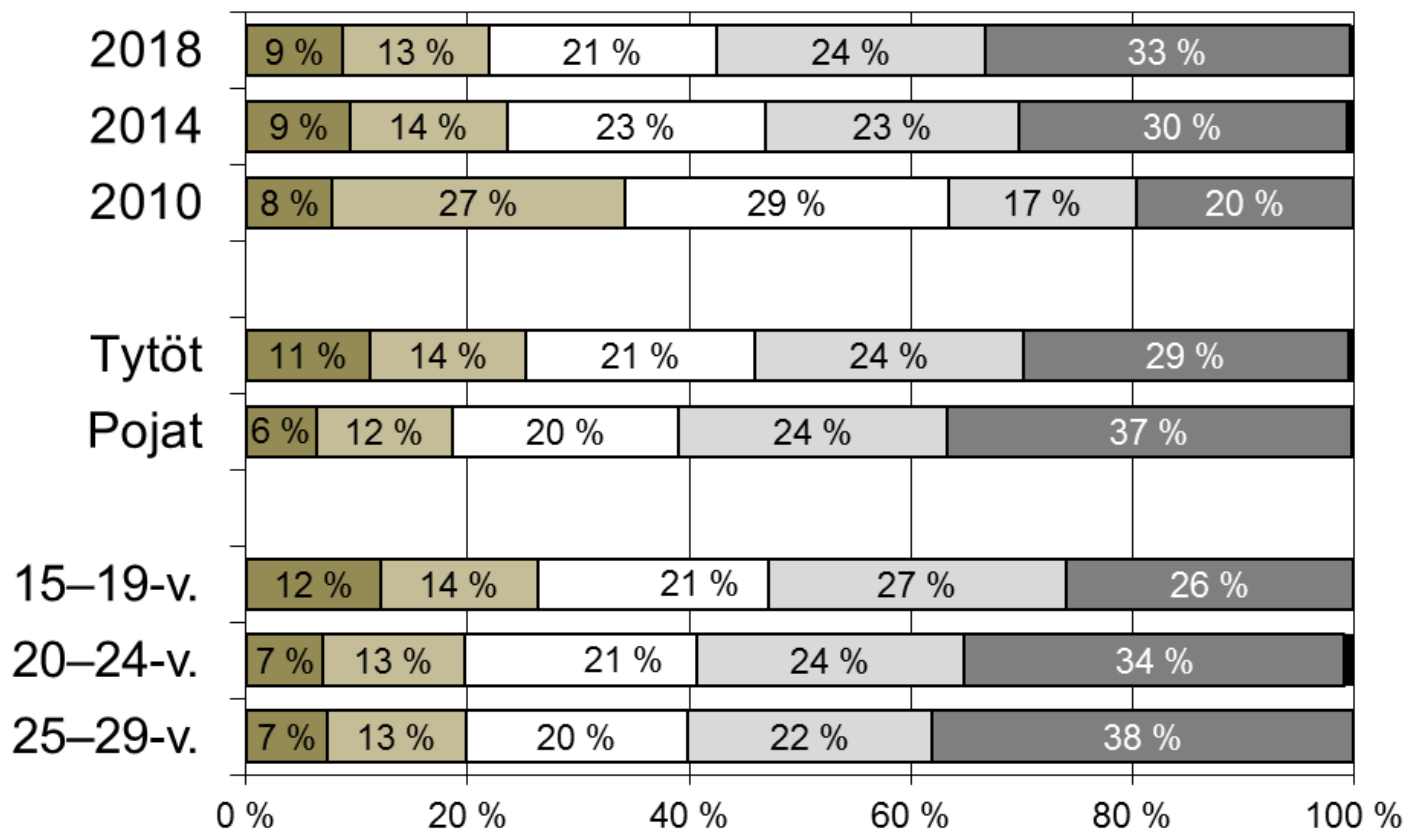
■ Paljon
 ■ Jonkin verran
 ■ Vähän
 ■ Ei lainkaan
 ■ Ei osaa sanoa

Lähde: Nuorisobarometri 2018. Puhelinhaastattelut, N=1901.

Nuorten sijoittuminen uskonnollinen–ei-uskonnollisen- ulottuvuudelle (%)

■ 1=uskonnollinen ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5=ei-uskonnollinen ■ En osaa sanoa

Lähde: Nuorisobarometri 2018. Puhelinhaastattelut, N=1901.

Etsivien avulla uusia nuoria tavoittamaan

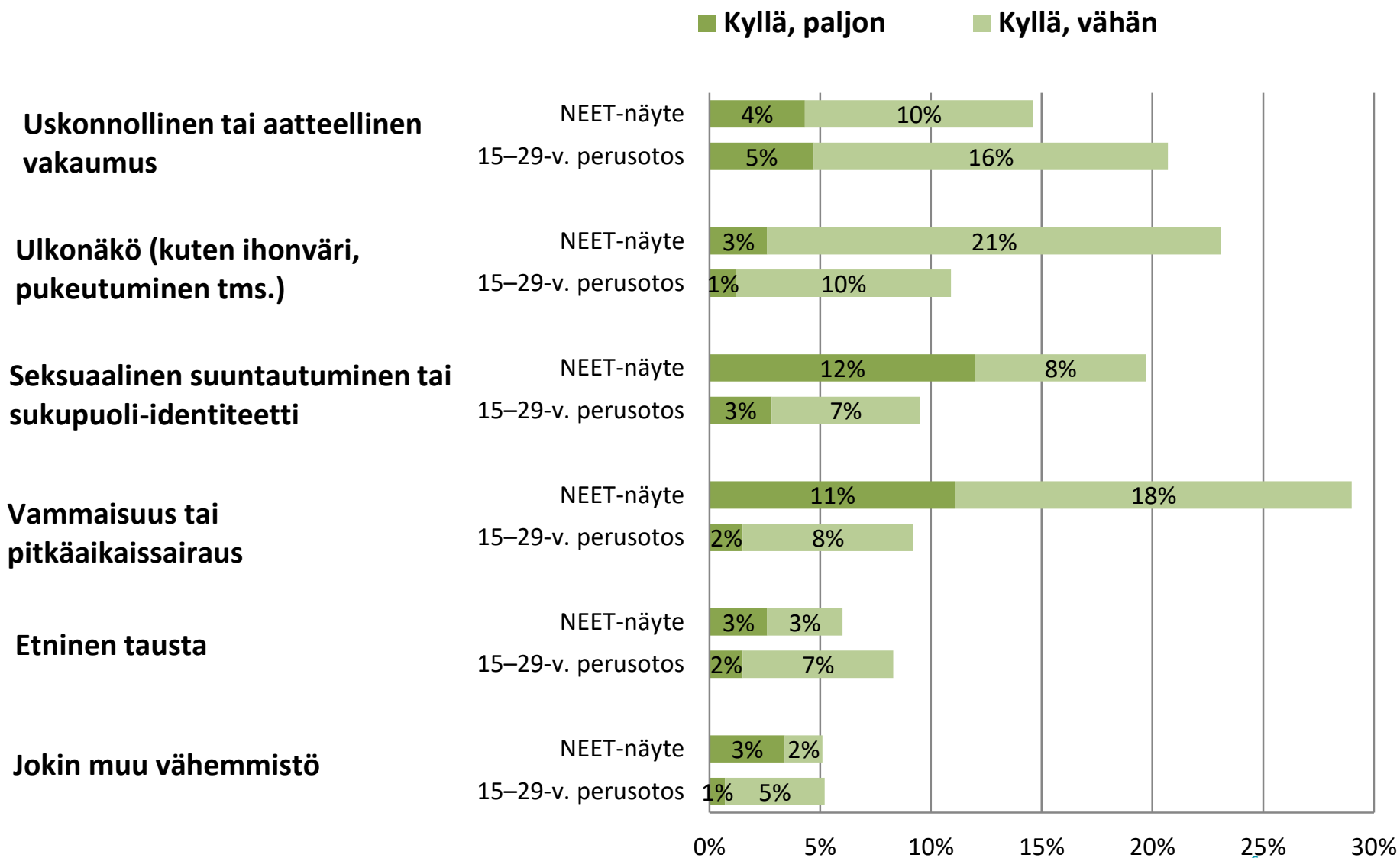
Nuorisobarometri:

- Valtion nuorisoneuvoston ja Nuorisotutkimusverkoston vuosittainen kyselytutkimus vuodesta 1994 alkaen.
- 1 900 puhelinhaastattelua 15–29-vuotiaille. Otannassa ikä, sukupuoli, äidinkieli (suomi & ruotsi, muu) kiintiöity vastaamaan perusjoukkoa

Nuorisobarometrin erillisnäyte:

- Paikkaamaan Nuorisobarometrin otannan vinoutumista johtuvaa tietoaukkoa
- Etsivät nuorisotyöntekijät haastattelivat kasvotusten Nuorisobarometrin kysymyksiin 117 ilman työtä, koulutus- tai harjoittelupaikkaa olevaa 15–29-vuotiasta Helsinki-Uusimaalla, Varsinais-Suomessa, Keski-Suomessa ja Kainuussa.
- Lisäksi tutkija haastatteli 34 nuorta, käytössä lähes kaikilta heiltä myös Tilastokeskuksen rekisteriaineisto. Tutkimuksen raportointi tapahtuu syksyllä 2019.
- Teemoja: osallisuus, luottamus, arvot & asenteet, syrjäytyminen & syrjintä, hyvinvointi, vaikuttaminen, yhteiskuntaan kiinnittyminen.
- Rahoittajat: Kunnallisalan kehittämissäätiö, Lounais-Suomen AVI ja Valtioneuvoston kanslia.

"Koetko kuuluvasi vähemmistöön seuraavien asioiden suhteen?"

NEET-näyte: henkilökohtaiset haastattelut 2017, n=117; Perusotos: Nuorisobarometrin puhelinhaastattelut 2016, n=1903.

Tarina 1.

(tarinat on koottu haastatteluotteluista, tutkijan tekemien haastattelujen kesto noin kaksi tuntia)

- *"Olen aina ollut hyvä koulussa."*
- Koulukiusattu: kuuluuko porukkaan, saako edes *"olla"*
- Toisen asteen jälkeen *"väsynyt"* ja *"loppu"*
- Pari vuotta työkokeilussa ja kuntouttavassa työkokeilussa
- Havahtuminen: ihmisarvo ei tulekaan työnteon määrästä kuten kotona opetettu
- Aikoo jatkaa opiskelua, *"98% ajasta"* uskoo olevansa hyväksytty omana itsenään. On mielenterveyden tukipalvelujen piirissä ja aikoo olla opiskelupaikkakunnallakin.

Nuoren määritelmä hyvälle elämälle

"Silloin kun osaa arvostaa elämää. Osaa nauttia pienistä hetkistä ja osaa arvostaa itseään ja elämistä. Mä oon (nyt) aika lähellä." (Nuori 1)

Porina:

- Mitä ajatuksia tarina herätti?
- Onko jokin "ajassa" muuttunut?

Tarina 2.

- Mielenterveyden kanssa ongelmia jo kymmenenvuotiaasta, saa hoitoa
- Kotona ei arvostettu (päihdeongelmia) ja koulussa kiusattu
- Muuttanut paikkakunnalle reilu vuosi sitten, saanut ohjausta etsiviltä
- Ei *"kiinteässä"*: koulu, työpaikka tai harrastukset, vaikea ystäväystyä
- *"Monimutkainen"* asumistilanne, perheenisäystä tulossa
- Opiskellut ja kokeillut useita aloja, lähtenyt aina pois: *"joudunko taas kiusatuksi..."*
- Alkanut tehdä vapaaehtoistyötä
- Tietää nyt mille alalle haluaa ja saanut alalta opiskelupaikan

Nuoren määritelmä hyvälle elämälle

"Toki se pitää olla semmosta, että siitä ite nauttii, mutta mitä mä sanoisin niin, että on semmoinen työpaikka, jossa viihtyy ja se työ on semmosta, että kun sinne menee niin ei ärsytä ja sitten, että on just hyvät välit perheeseen, mikä on mun mielestä tärkeitä, ja on jonkun verran ystäviä... ja sen mä kokisin hyvänä elämänä... omasta kokemuksesta sanoisin (ettei hyvää elämää ole ilman työtä)... sitä ei jaksa. Et semmonen käy kyl tosi rankaksi." (Nuori 2)

Porina:

- Mikä tarinassa herätti toivoa, mikä huolta?

Tarina 3.

- Huostaanotettu, kokee ajan olleen ”kyyktystä”
- Käyttänyt päihteitä lähes päivittäin useamman vuoden ajan, ongelmat tulkitaan päihdeongelmiksi
- Saa etsiviltä kannustusta enemmän kuin miltään muulta taholta
- Kokee turvattomuutta asunnossaan
- Kertoo ajatelleensa väkivaltaisia ajatuksia muihin ihmisiin suuntautuen
- Aikoo aloittaa alusta uudella paikkakunnalla (perheen perustaminen, usko)

Nuoren määritelmä hyvälle elämälle

”Kun että saavuttais ees niinkun jotain, edes jonkun yhden jutun... semmosta (hyvää) elämäähän ei saa tuolleen vaan, että se pitää rakentaa pienistä palasista. Sanotaan vaikka näin, että se ois onnellinen elämä sillon, kun ees löytäsin ne palaset ja rupeis kokoomaan sitä, se ois sillon hyvä elämä, verrattuna tähän.” (Nuori 3)

Porina:

- Millaisia hyvää elämää (osallisuutta ja yhteisöllisyyttä) estäviä instituutioiden tapoja toimia tarinoista alkaa erottua?
- Sama kysymys kuin aiemmin: Onko ajassa jokin muuttunut?

Kuka nuorten mielestä olisi voinut toimia toisin?

”Kouluissa tapahtuva kiusaaminen, sille pitäisi tehdä jotain. Huomattais niitä kotioloja vähän paremmin, että joku ois huomannut, kuinka huonosti me voidaan, sosiaalityöntekijät. Mun henkinen tilanne oltais otettu paremmin huomioon ja sit hoidettu se kunnolla, ennen ku olis lähtenyt edes yrittämään sitä koulua.”

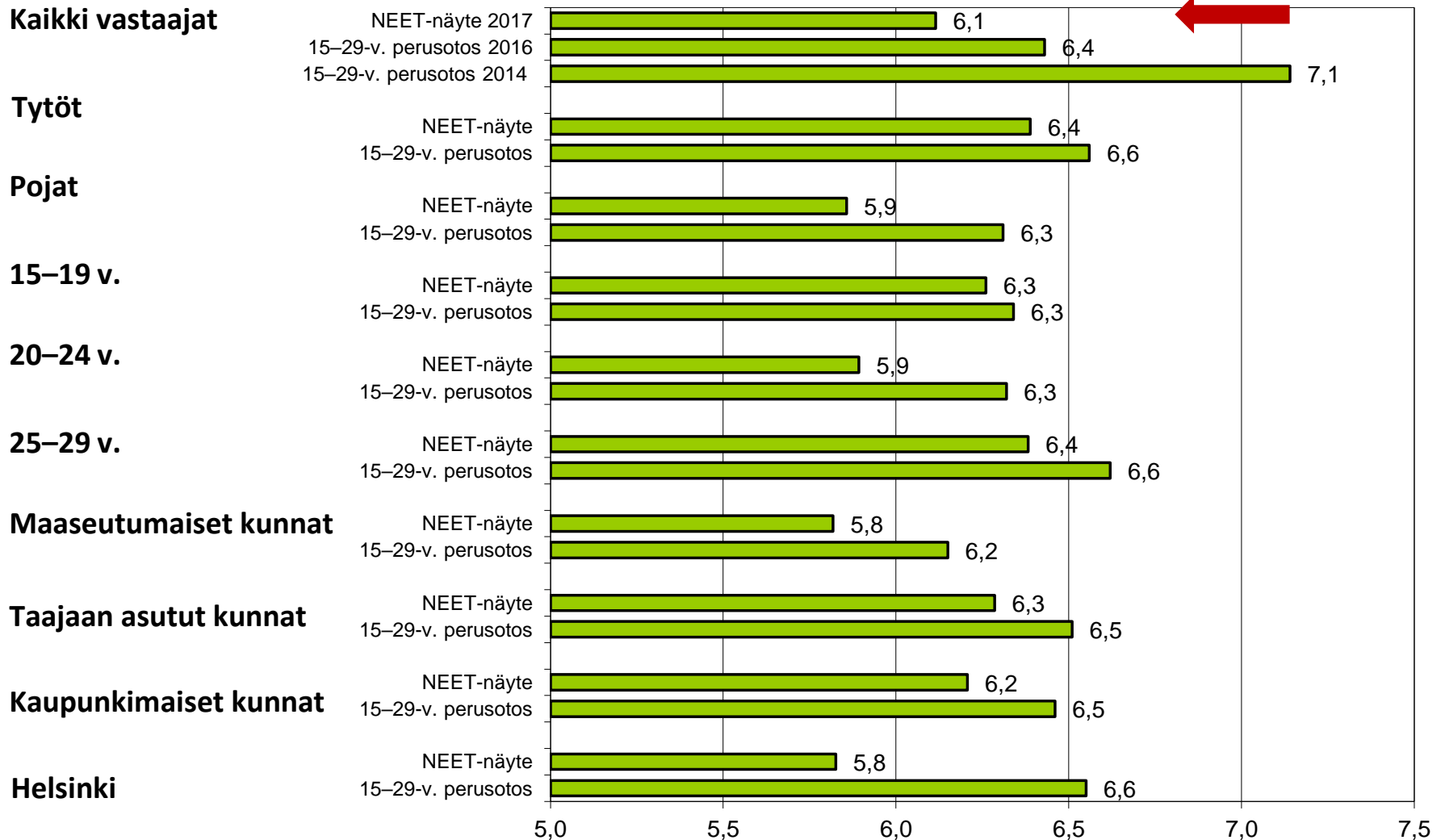
”(Vanhempi)”

”Emmä osaa oikein sanoo, kyllä kai se ois semmonen taho, ois... ei kai semmosta tahoo oo.”

(Nuoret 1-3; ei tarkoituksella eritelty kuka on kukin)

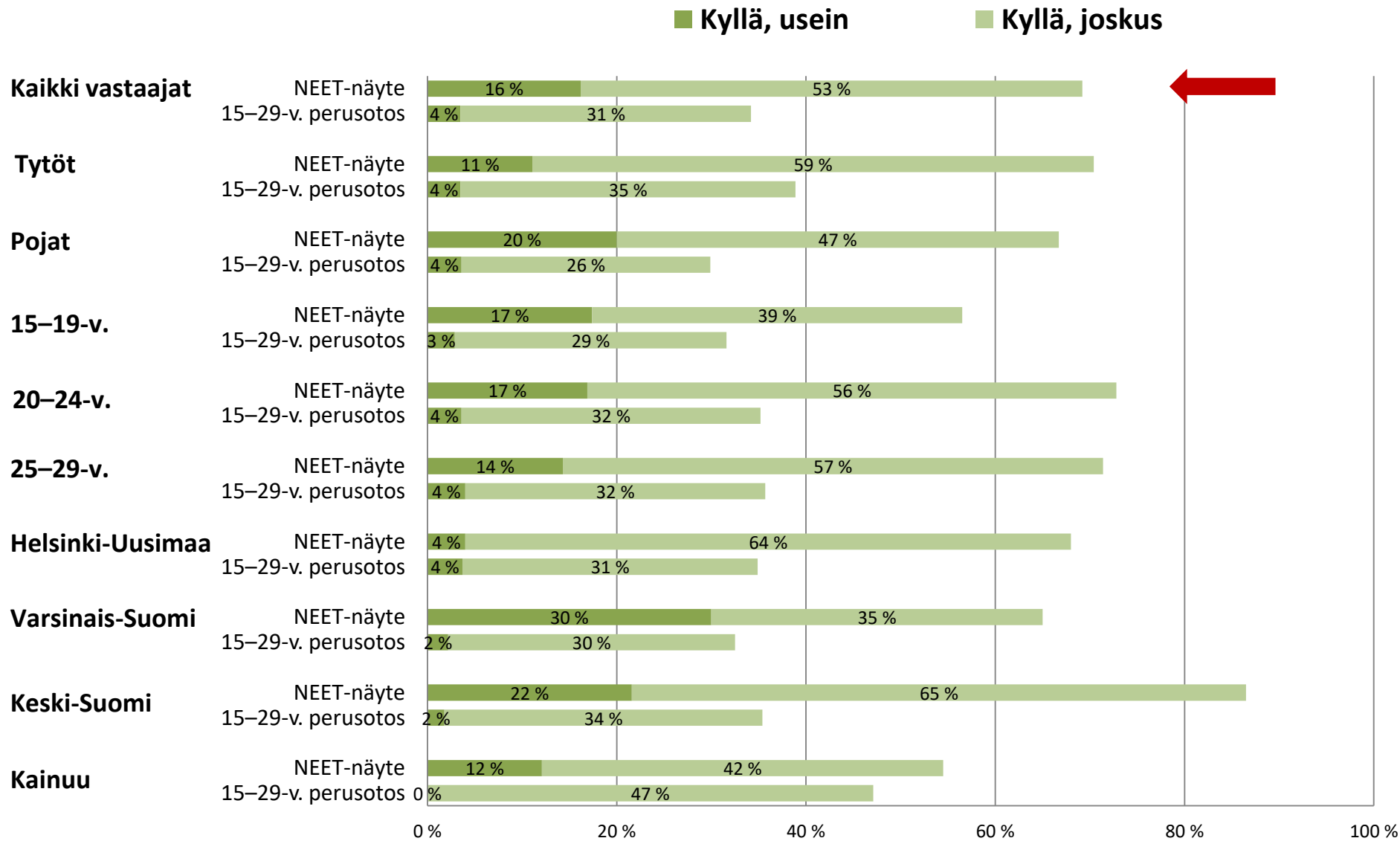

Sosiaalinen luottamus* (0–10, keskiarvot)

* "Oletko sitä mieltä että useimmat ihmiset tilaisuuden tullen yrittäisivät hyötyä sinusta, vai luuletko että ihmiset yrittäisivät olla reiluja? Kerro mielipiteesi asteikolla nollasta kymmeneen, jossa nolla tarkoittaa, että useimmat ihmiset tilaisuuden tullen yrittäisivät käyttää sinua hyväkseen ja 10,

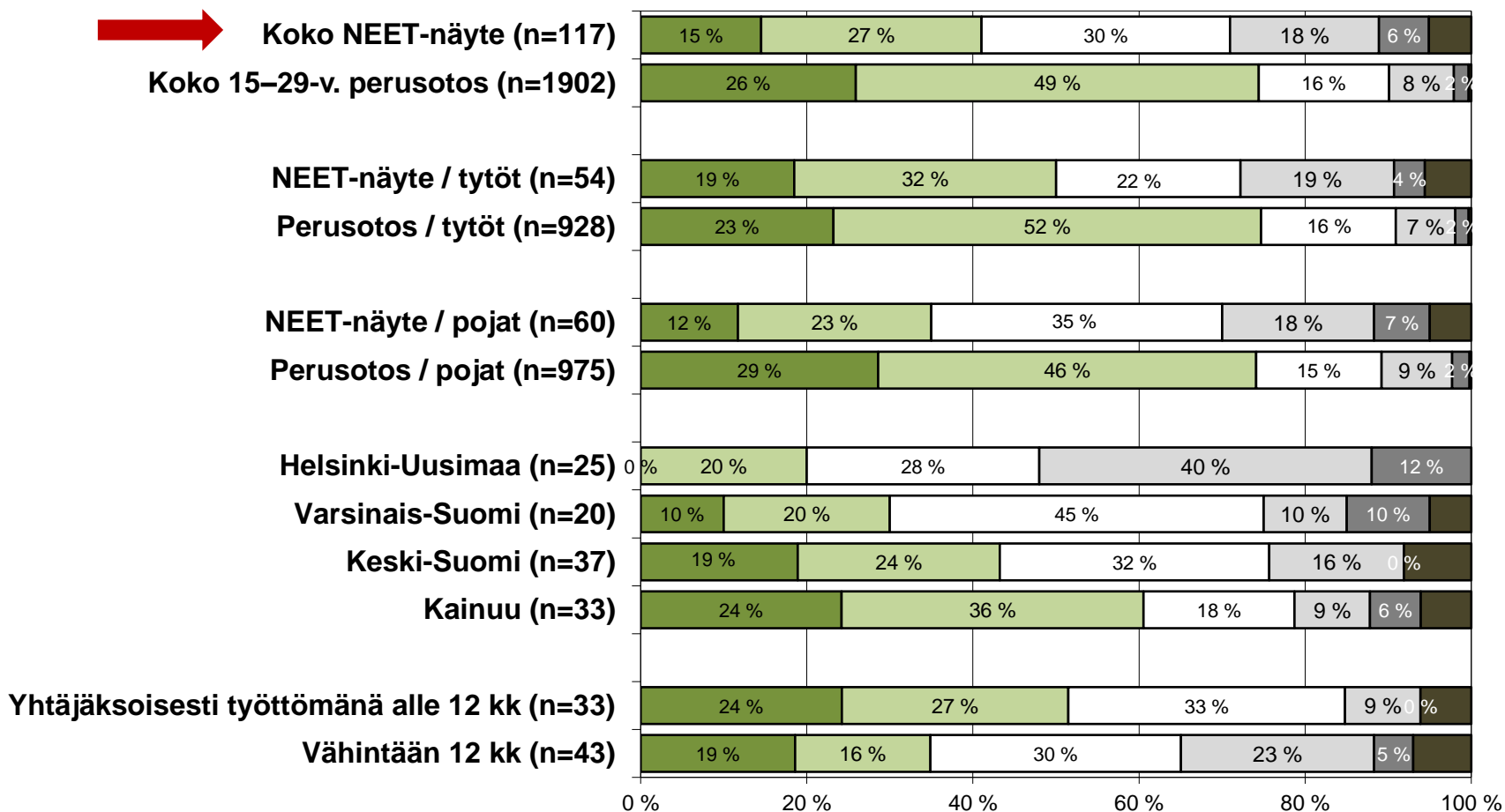
"Koetko itsesi yksinäiseksi?" (%)

NEET-näyte: henkilökohtaiset haastattelut 2017, n=117; Perusotos: Nuorisobarometrin puhelinhaastattelut 2015, n=1894.

"Kuinka kiinteästi koet kuuluvasi suomalaiseseen yhteiskuntaan?" (%)

- Erittäin kiinteästi
- Melko kiinteästi
- Ei kiinteästi eikä löyhästi
- Melko löyhästi
- Erittäin löyhästi tai en ollenkaan
- En osaa sanoa

NEET-näyte: henkilökohtaiset haastattelut 2017, n=117; Perusotos Nuorisobarometrin puhelinhaastattelut 2017, n=1902.

Lopuksi

Aineistokooste etsivien tekemistä 117 haastattelusta: <https://urly.fi/RLT>

Kaikki Nuorisobarometrit, vapaa-aikatutkimukset, vaalitutkimukset ja nuorten elinolot -vuosikirjat ilmaiseksi luettavissa Nuoran sivuilla <http://www.tietoanuorista.fi/>

Kaikkien barometrien ja vapaa-aikatutkimusten alkuperäinen data saatavissa tutkimuskäyttöön Yhteiskunnallisesta tietoaarkistosta www.fsd.uta.fi/

sami.myllyniemi@nuorisotutkimus.fi

anu.gretschel@nuorisotutkimus.fi